

FÓRMULES: Notes lingüístiques

Notes

30/04/2018

Per a facilitar al màxim la interpretació de les dades terminològiques, és important donar sempre de la mateixa manera un tipus d'informació que es va repetint. Amb aquest objectiu, el TERMCAT té establertes diverses **fórmules** per a cadascuna de les notes tipificades: notes conceptuals, notes exemplificadores, notes relacionals i notes lingüístiques.

Aquest criteri recull les fórmules establertes per a les **notes lingüístiques**.

Utilitat	Fórmula	Exemple
Indicar l'origen d'una denominació o un equivalent	<p><i>La denominació x prové de... L'equivalent (anglès, etc.) x prové de...</i></p> <p>[ETIMOLOGIA D'UNA FORMA]</p>	<p>romanita <i>n f</i> Varietat d'ambre de color groc [...]. NOTA: La denominació romanita prové del lloc de procedència, Romania.</p>
	<p><i>La sigla x correspon a l'equivalent (anglès, etc.) y ('aa')</i></p> <p>[SIGNIFICAT D'UNA SIGLA PRESA D'UNA ALTRA LLENGUA]</p>	<p>circuit de microones híbrid <i>n m</i> Circuit de microones planer [...]. NOTA: La sigla HMIC correspon a l'equivalent anglès <i>hybrid microwave integrated circuit</i> ('circuit integrat de microones híbrid').</p>
	<p><i>La denominació x conté una sigla, y, que correspon a...</i></p> <p>[SIGNIFICAT D'UNA SIGLA INCLOSA EN UNA DENOMINACIÓ]</p>	<p>anàlisi DAFO <i>n f</i> Anàlisi que identifica les debilitats [...]. NOTA: La denominació anàlisi DAFO conté una sigla, DAFO, que correspon a <i>debilitats, amenaces, forteses i oportunitats</i>.</p>
	<p><i>La denominació x és una lexicalització de la sigla d'origen (anglès, etc.) y (aa, 'bb')</i></p> <p>[ORIGEN COM A SIGLA D'UNA DENOMINACIÓ QUE JA NO ÉS SIGLA]</p>	<p>radar <i>n m</i> Aparell que permet de localitzar [...]. NOTA: La denominació radar és una lexicalització de la sigla d'origen anglès <i>RADAR</i> (<i>radio detection and ranging</i>, 'detecció i localització mitjançant ones de ràdio').</p>
	<p><i>La denominació x és un acrònim format a partir de y ('aa')</i></p> <p><i>L'equivalent (anglès, etc.) x és un acrònim format a partir de y ('aa')</i></p> <p>[ACRÒNIM]</p>	<p>bit <i>n m</i> Dígit utilitzat en el sistema [...]. NOTA: La denominació bit és un acrònim format a partir de la forma anglesa <i>binary digit</i> ('dígit binari').</p>
	<p><i>X significa, literalment, 'aa'</i></p> <p>[LOCUCIÓ LLATINA (ORACIÓ COMPLETA EN LLATÍ)]¹</p>	<p>aequalia aequalis curantur <i>loc llat</i> Locució llatina que fa referència a [...]. NOTA: Aequalia aequalis curantur significa, literalment, 'els iguals es curen amb els iguals'.</p>
	<p><i>X, que és una locució d'origen llatí, significa literalment 'aa'</i></p> <p>[FORMA LLATINA AMB VALOR DE NOM, ADJ. ETC. EN UNA ALTRA LLENGUA]²</p>	<p>ad hoc <i>adj</i> Dit de l'estudi dut a terme per encàrrec [...]. NOTA: Ad hoc, que és una locució d'origen llatí, significa literalment 'per a això'.</p>
	<p><i>La denominació x prové de la marca comercial...</i></p> <p><i>L'equivalent (anglès, etc.) x prové de la</i></p>	<p>màquina de polir <i>n f</i> en zamboni <i>n</i> Màquina que allisa el gel [...]. NOTA: L'equivalent anglès zamboni prové de la marca</p>

¹ Vegeu el criteri breu *LOCUCIONS LLATINES Caracterització i tractament*.

² Vegeu la nota 1.

Utilitat	Fórmula	Exemple
	<i>marca comercial...</i> [MARCA COMERCIAL RECOLLIDA COM A DENOMINACIÓ O EQUIVALENT]	comercial Zamboni, deguda al nom de l'inventor de la màquina (Frank J. Zamboni).
Aportar una denominació comercial	<i>L'x es coneix sovint amb la forma y, que és una marca comercial.</i> [MARCA COMERCIAL NO RECOLLIDA COM A DENOMINACIÓ O EQUIVALENT]	protector íntim <i>n m</i> Compresa higiènica molt prima [...]. NOTA: El protector íntim es coneix sovint amb la forma Salvaslip , que és una marca comercial.
Alertar sobre usos morfològics complexos	<i>El plural de x és y</i> [PLURAL DIFÍCIL DE DENOMINACIÓ]	assegurança multirisc <i>n f</i> Assegurança que cobreix [...]. NOTA: El plural de assegurança multirisc és assegurances multirisc .
	<i>En (català, etc.), el plural de x és y</i> [PLURAL DIFÍCIL D'UNA FORMA EXISTENT EN DIVERSES LLENGÜES]	box <i>n m</i> Recinte destinat a l'assistència [...]. NOTA: En català, el plural de box és boxs .
	<i>X té la mateixa forma en singular i en plural.</i> [PLURAL INVARIABLE DE DENOMINACIÓ]	antirovell <i>adj</i> Que evita la formació de rovell. NOTA: Antirovell té la mateixa forma en singular i en plural.
	<i>En (català, etc.), x té la mateixa forma en singular i en plural</i> [PLURAL INVARIABLE D'UNA FORMA EXISTENT EN DIVERSES LLENGÜES]	amish <i>n m, f</i> Membre d'una comunitat cristiana [...]. NOTA: En català, amish té la mateixa forma en singular i en plural.
Indicar el règim d'un verb transitiu i preposicional³	<i>El verb (català, etc.) x, en un ús preposicional, regeix habitualment la preposició y. (Per exemple, ...)</i>	clicar <i>v tr/prep</i> Seleccionar una icona [...]. NOTA: El verb clicar , en un ús preposicional, regeix habitualment les preposicions sobre, damunt, en o a . Per exemple, clicar sobre un enllaç .
Alertar de la pertinença a un dialecte o registre determinats	<i>La denominació x és pròpia de (la zona..., la costa..., les comarques..., etc.)</i> [ÚS DIALECTAL QUE ÉS DENOMINACIÓ]	corrent de ressaca <i>n m</i> xurria <i>n f</i> sin. compl. Corrent marí de superfície [...]. NOTA: La denominació xurria és pròpia d'algunes zones de l'Empordà i la costa de Llevant.
	<i>A (la zona..., la costa..., les comarques..., etc.), s'anomena tradicionalment x.</i> [ÚS DIALECTAL QUE NO ÉS DENOMINACIÓ]	bilboquet <i>n m</i> Joguina tradicional consistent en [...]. NOTA: A les Illes Balears s'anomena tradicionalment boll .
	<i>La denominació x és pròpia d'un registre col·loquial</i> <i>L'equivalent x és propi d'un registre col·loquial</i> [ÚS COL·LOQUIAL QUE ÉS DENOMINACIÓ]	neu granulada <i>n f</i> neu sal <i>n f</i> sin. compl. Neu vella formada per grans grossos [...]. NOTA: La denominació neu sal és pròpia d'un registre col·loquial.
	<i>En un registre col·loquial, també es denomina x, en al·lusió a...</i> [ÚS COL·LOQUIAL QUE NO ÉS DENOMINACIÓ]	malamut d'Alaska <i>n m</i> Gos d'origen àrtic de pèl abundant [...]. NOTA: En un registre col·loquial, també es denomina locomotora de l'Àrtic i locomotora de les neus , en al·lusió a la seva gran resistència.
Alertar d'un abast semàntic diferent	<i>La denominació x no té un valor genèric, sinó que...</i> <i>L'equivalent (anglès, etc.) x no té un valor genèric, sinó que...</i>	joquei <i>n m, f</i> Genet professional [...]. NOTA: La denominació menador menadora i l'equivalent castellà conductor conductora no tenen un valor genèric, sinó que s'utilitzen únicament en la modalitat de trot enganxat.

³ En un verb de règim només preposicional, el TERMCAT indica la preposició regida a continuació de la denominació o equivalent, de manera que ja no cal recollir-la en nota. (Vegeu el criteri breu *VERBS Representació dels verbs preposicionals*.)

Utilitat	Fórmula	Exemple
	[ABAST MÉS REDUÏT QUE EL TERME]	
	<p><i>La denominació x té un valor genèric que...</i></p> <p><i>L'equivalent (anglès, etc.) x té un valor genèric que...</i></p>	<p>mesurament de llançament <i>n m</i></p> <p>Mesurament en què es determina [...].</p> <p>NOTA: L'equivalent anglès <i>measurement of field events</i> té un valor genèric, que val tant per al terme <i>mesurament del llançament</i> com per al terme <i>mesurament del salt</i>.</p>
	[ABAST MÉS AMPLI QUE EL TERME]	

Barcelona, 2 de maig de 2018
 Modificacions: 24 de febrer de 2022